

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5C/138/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814208262
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8814208262.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, proti žalovanej: G. U., O.. XX.XX.XXXX, V. U. XXXX/XX, X. O. Z., o zaplatenie 151,14 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 18.09.2014 domáhal, aby súd žalovanú zaviazal zaplatiť mu sumu 151,14 spolu s úrokom z omeškania vo výške 7% ročne odo dňa 16.04.2006 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná dňa 10.08.2005 v predajni Dacko Elektro vo Vranove nad Topľou uzatvorili úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX na kúpu televízora zn. Philips vo výške predajnej ceny 10.990 Sk (361,15 €), ktorý sa zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach po dobu 10 mesiacov a s výškou mesačnej splátky po 39,83 €. Žalovaná z vlastných finančných zdrojov zaplatila sumu 39,83 € (1200 Sk). Ku dňu podania žaloby žalovaná žalobcovi uhradila sumu 210 €. Z dôvodu, že žalovaná nesplácala splátky v dohodnutý termín, dostala sa do omeškania a žalobca dňa 31.03.2006 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, t. j. úver zosplatnil, v čoho dôsledku bola klienta povinná zaplatiť celý dlh jednorazovo. Dodatočným šetrením žalobca zistil, že v predmetnej vec bol žalobca uvedený do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie a na splácanie úveru. Okresným súdom Vranov nad Topľou bolo právoplatne rozhodnuté, že žalovaná vylákala od iného úver tým, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a tak mu spôsobila škodu nie nepatrnú, dopustila sa trestného činu úverového podvodu. Poškodená strana, žalobca Home Credit Slovakia, a.s., so svojim nárokom na náhradu škody bola odkázaná na občiansko-súdne konanie, ktorý nárok je predmetom tohto konania. V ďalšom žalobca citoval ustanovenie § 420a a nasl. Zákona č. 40/1964 Z.z. Vzťah medzi protiprávnym úkonom žalovanej a vzniknutou škodou je nutné považovať s ohľadom na znenie ust. § 135 ods. 1 OSP za vzťah príčiny a následku, pretože žalovanej bolo preukázané už v trestnom konaní.

Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami predloženými žalobcom a to trestným rozkazom OS Vranov nad Topľou, sp. zn. 1T/6/2010, úverovou zmluvou, úverovými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca a žalovaná ako klient uzavreli dňa 10.08.2005 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 9.799 Sk (325,26 €), ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach po 36,11 € a to v 10 mesačných splátkach.

V zmysle ďalších dojednaní neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“) a žalovaná podpisom potvrdila, že je s nimi oboznámená, že sú jej všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, že ich považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaná týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky vymedzujú a zakotvujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

V zmysle hlavy 3, § 1 Účel úveru a účinnosť úverovej zmluvy, úver spoločnosť poskytuje za účelom konkrétneho nákupu určitej veci.

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá časť úverovej istiny a úroky.

Podľa hlavy 13 § 12 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky, zabezpečenie záväzkov z ÚZ a vzťahy, ktoré vznikli následne na základe uvedených právnych úkonov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V zmysle § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Ako vyplýva z § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná (§ 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Žalobca žalovanej poskytol úver v sume 325,26 €, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť v 10 mesačných splátkach. Žalovaná žalobcovi uhradila spolu sumu 210 €.

Z dôvodu, že žalovaná nesplácala splátky v dohodnutý termín, čím sa dostala do omeškania, žalobca dňa 31.03.2006 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

V zmysle ustanovenia § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Skutočnosť, že dňa 31.03.2006 došlo k zosplateniu celej pohľadávky žalobcu nebola sporná, nakoľko sám žalobca v žalobe uvádza, že žalovaná mala uhradiť všetky neuhradené splátky jednorazovo po tom, čo žalobca vyhlásil v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka okamžitú splatnosť úveru. Teda ku dňu 31.03.2006 nastala najneskôr predčasná splatnosť úveru. Trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať, tak začala plynúť najneskôr dňa 01.04.2006 a uplynula dňa 01.04.2009. Žaloba bola žalobcom podaná na súd až dňa 18.09.2014. Nárok žalobcu voči žalovanej je tak podľa názoru súdu premlčaný, keďže žaloba bola na súde podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby, preto súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovanej, ktorá bola vo veci plne úspešnejšia žiadne trovy konania nevznikli, tieto si neuplatnila ani zo spisu žalovanej žiadne trovy konania nevyplývali. Súd jej preto náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Vranov nad Topľou (§ 204 ods.1 OSP).

Podľa ust. §-u 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §-u 205 ods. 2 OSP, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §-u 205 ods. 3 OSP, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa ust. §-u 251 ods. 1 OSP, Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.